

اشرشیاکلی:

اگر چه یک فلور طبیعی انتهای روده است و لی می تواند بیماری زا شده و باعث اسهال حاد تک گیر ، اسهال مسافرین شود.

ژیاردیا لامبلیا :

یک تک یاخته است که از راه آب و غذای آلوده به کیست های زنده این ارگانیزم قابل انتقال است. اغلب این عفونت تشخیص داده نمی شود . اما در موارد شدید می تواند بیمار را دچار درد شکم، اسهال مزمن نماید.

ویبریوکلرا (وبا) :

این ارگانیزم از طریق آب و غذای آلوده منتقل می شود. وبا باعث اسهال شدید می شود و قادر است منجر به از دست دادن مایعات بیش از یک لیتر در ساعت در بیمار گردد.

علل شایع اسهال باکتریایی شامل :

اشرشیاکلی ، سالمونلا ، شیگلا ، کامپیلوباکتر هستند.

آلودگی های مهم انگلی در بیماری اسهال:

شامل : ژیا ردیا ، گونه های آنتاموبا هیستولیکا(آمیبا) و آسکاریس می باشند.

عفونت های ناشی از گونه های سالمونلا :

تخمینی زده می شود که سالمونلا بیش از ۳۰ درصد فرآورده های ماکیان را آلوده کرده و اغلب در تخم مرغ ، بوقلمون و گاهی گوشت گاو وجود دارند.

فرد مبتلا به اسهال سالمونلایی قادر است بعنوان منبعی برای انتقال عفونت به دیگران عمل نماید.

عفونت های ناشی از گونه های شیگلا:

گونه های شیگلا ، یک ارگانیزم گرم منفی است که به دیواره روده حمله کرده و منجر به بروز بیماری و اسهال شدید و آبکی و احتمالاً خونی می شود.

گونه های شیگلا از طریق مدفوعی -دهانی قابل انتقال است و سرایت از فردی به فرد دیگر به سادگی ایجاد می شود.

بیماری اسهال در کشورهای در حال توسعه سالانه موجب مرگ و میر و بیماری زایی قابل توجهی می شود کم آبی مهمترین عامل مرگ و میر در ارتباط با این بیماری محسوب می شود.

تعریف اسهال :

مدفوع حاوی آب بیش از حد طبیعی است که به آن مدفوع شل یا آبکی می گویند.

سرایت بیماری :

تمامی عوامل ایجاد کننده اسهال ، از راه دهان وارد بدن می شوند.

در صورت وجود تعداد زیاد ارگانیزم های بیماری زا ، ارگانیزم ها از سد اسید معده عبور کرده و باعث بروز بیماری می شوند.

کاهش اسید معده ، تغییر فلور طبیعی روده (متعاقب عمل جراحی) ، مصرف داروهای ضد میکروبی و نقص ایمنی در ایدز ، باعث تضعیف مکانیزم های دفاعی روده می شوند.

علل اسهال :

بیماری های اسهالی دارای علل زیاد ویروسی ، باکتریایی و انگلی هستند.

کد مستند:

GCC-PA-10-05

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

«بیمارستان امام خمینی (ره) استهبان»

بیماری اسهال

تهیه کننده: الهام سالاری کیا کارشناس مامایی

تاریخ تدوین: بهار ۹۸

تاریخ بازنگری: بهار ۱۴۰۲

احتیاط تماسی :

جهت جلوگیری از انتقال ارگانیزم های مهم از لحاظ همه گیر شناسی که از طریق تماس مستقیم (لمس کردن بیمار) یا تماس غیر مستقیم (تماس با اشیاء و وسایل یا سطوح آلوده محیط بیمار) انتقال می یابند، رعایت احتیاط تماسی توصیه می شود.

اصول احتیاط های تماسی عبارتند از :

۱. بستری بیمار در اتاق خصوصی (یا بستری چند بیمار با عفونت یکسان در یک اتاق، در صورت نبودن اتاق خصوصی به تعداد کافی)
۲. استفاده از وسایل حفاظت شخصی برای محافظت پوست مواجهه دیده و لباس شامل : پوشیدن دستکش در زمان ورود به اتاق و در آوردن آن قبل از ترک اتاق
۳. شستشوی دست ها
۴. استفاده از گان در صورت احتمال تماس قابل ملاحظه لباس پرسنل با بیمار یا سطوح محیطی پیرامون بیمار یا در صورت افزایش خطر تماس با مواد بالقوه عفونی (در صورتی که بیمار بی اختیاری یا اسهال دارد، کولوستومی یا ایلئوستومی شده است) و درآوردن گان قبل از ترک اتاق
۵. وسایل غیر بحرانی مراقبت از بیمار (گوشه و دستگاه فشارسنج) باید در اتاق ایزوله بماند و برای سایر بیماران مورد استفاده قرار نگیرد.
۶. انتقال و جابجایی بیمار به خارج از اتاق ایزوله به حداقل ممکن برسد.

راه انتقال اسهال :

اسهال عفونی معمولاً از طریق مدفوع به دهان منتقل می شود. در زمانی که برای بروز بیماری به تعداد کم عامل بیماری زا احتیاج است مانند شیگلوز ، ژیاودیبا، تماس مستقیم هم می تواند در این موارد اسهال ایجاد کند. ولی در مورد سایر عوامل پاتوژن انتقال از راه آب و مواد غذایی آلوده صورت می گیرد؛ مانند : سالمونلا

درمان :

- ✓ مهمترین اهداف ، حفظ تعادل مایعات و الکترولیت ها و اصلاح کم آبی ، آگاهی یافتن در مورد بیماری و خطر انتقال آن به دیگران می باشد.
- ✓ توصیه می شود ، از مواد نشاسته ای ، غلات ، ماست ، میوه و سبزی استفاده گردد ؛ اما از بکار بردن مواد غذایی حاوی قندهای ساده بالا مثل آب سیب یا ژله خودداری شود.
- ✓ رعایت بهداشت دست ها پس از هر بار تماس با بیمار و رعایت احتیاط های استاندارد در پیشگیری از بیماری بسیار مهم است.
- ✓ در صورتی که بیمار مبتلا به اسهال عفونی باشد ، می بایست ایزوله تماسی شود و رعایت احتیاط های تماسی ضرورت دارد.